A Hubara ang Biblia pinaagi sa Biblia

- Ang Biblia mao ang labing maayong maghuhubad sa iyang kaugalingon.
  - — *Gipasabot sa kaugalingong teksto:* Pananglitan, gipatin-aw ni Daniel nga ang mga mananap sa iyang panan-awon naghawas sa mga gingharian (Dan. 7:3, 17).
  - — *Gipasabot sa laing propeta:* Gipasabot ni Esdras ang 70 ka tuig sa tagna ni Jeremias (Jer. 25:11–12; 2 Cron. 36:22–23).
  - — *Gipasabot sa Bag-ong Tugon ang Daang* Tugon: Gipatin-aw ni Mateo nga ang pagkatawo ni Jesus katumanan sa tagna ni Isaias (Isa. 7:14; Mat. 1:22–23).
- Wala lamang hubara ni Jesus ang Daang Tugon. Gipadayag Niya ang tinuod nga kahulogan niini, labaw pa sa literal nga pagsabot (Mateo 5).

B Ang kasaysayan nga konteksto

- Aduna bay mga batang mamatay ug mga makasasala sa bag-ong yuta? (Isa. 65:17–20)
- Kon basahon sumala sa mga tagna sa Bag-ong Tugon mahitungod sa kataposan, ang tagna ni Isaias daw makapakurat ug nagkasumpaki (Pin. 21:1–4).
- Lahi ang kasaysayan nga konteksto ni Isaias ug sa Pinadayag. Gisulti ni Isaias ang kaugmaon sa Israel kon dawaton nila ang Mesiyas. Apan sa panahon ni Juan, gisalikway na sa Israel ang Mesiyas. Nausab ang konteksto.
- Kon gidawat pa sa Israel ang Mesiyas, dako untang kausaban ang mahitabo: anam-anam nga magsugod ang pagtubos ug pagbag-o sa yuta ug katawhan. Ang mga matarong mabuhi untang sama kataas sa kinabuhi sa mga kahoy (Isa. 65:22), ug ang mga mananap dili na kaayo bangis sa balaang yuta (Isa. 65:25).
- Sa kataposan, mabanhaw ang mga patay ug mawala ang kamatayon (Isa. 26:19; 25:8). Kining kataposang bahin sa mga tagna ni Isaias matuman sa literal, kay wala kini magdepende sa desisyon sa Israel.

C Ang kultura nga konteksto

- Sa Imperyo sa Roma, sama sa daghang dapit karon, naandan ang pagtimbaya pinaagi sa paghalok sa aping. Nahiangay sa maong kultura ang tambag ni Pablo (1 Cor. 16:20).
- Apan sa kultura sa Japan, pananglitan, kasagarang likayan ang pisikal nga paghikap sa publiko. Mahimo kining makapakurat, makapatingala, o makapabalaka sa kadaghanan.
- Kon ang literal nga pagsunod sa tambag ni Pablo dili dawaton sa maong kultura, kinahanglan ipahiangay ang paggamit sa iyang tambag sa konteksto niini.
- Kon atua kita sa Japan o sa ubang dapit (Thailand, Tibet, New Zealand, ug uban pa), magtimbaya kita sa paagi nga angay sa ilang kultura, aron ipakita ang atong inigsoong gugma.

D Ang konteksto sa sinulat

- Adunay panultihon: “Ang teksto nga walay konteksto mahimong pasangil.” Ang paggamit sa usa ka teksto nga gilain sa konteksto mahimong mosangpot sa kaugalingong gusto nga pagsabot, nga kasagarang layo sa hustong pagtulon-an sa Biblia.
- Unsa ang konteksto sa usa ka teksto sa Biblia?
  - — Ang duol nga konteksto mao ang mga bersikulo sa wala pa ug human sa teksto.
  - — Mas lapad nga konteksto ang kapitulo diin nahimutang ang teksto.
  - — Mapalapad pa nato ang konteksto pinaagi sa pagsusi sa tibuok basahon nga gisudlan niini.
- Ang Salmo 91:11–12 naghisgot sa panalipod sa Dios batok sa mga katalagman. Gilain kini ni Satanas sa konteksto ug gikutlo nga dili kompleto aron tintalon si Jesus nga tuyoong ibutang ang Iyang kaugalingon sa peligro, nga mosalig niini nga teksto (Mat. 4:6).

E Susiha ang kahulogan sa teksto

- Ang matag usa kinahanglan makasabot sa Biblia alang sa iyang kaugalingon. Klaro kini aron masabtan sa tanan ang dalan sa kaluwasan, apan lawom usab aron padayong hagiton bisan

ang labing maalamon. Ang Kasulatan dili mahurot nga bahandi sa kahibalo bahin sa kaluwasan.

- ❖ Apan ang hustong paghubad sa teksto sa Biblia kinahanglan mosunod niining mga lagda:
  - — Sabta ang mga pulong sa teksto (kon mahimo, gamita ang orihinal nga mga pinulongan o lainlaing hubad).
  - — Tagda ang tanang konteksto sa teksto (kasaysayan, kultura, ug sinulat).
  - — Itandi sa susamang mga teksto (sama sa mga Ebanghelyo) o sa mga teksto nga naghisgot sa samang hilisgutan.
  - — Ang kataposang pagsabot kinahanglan mouyon sa pagtulon-an sa tibuok Biblia.

F Pagtuon sa Biblia sumala sa hilisgutan

- ❖ Alang sa Kristohanon, kinahanglanon ang pagtuon sa Biblia. Kinahanglan padayon kitang motubo sa kahibalo sa kabubut-on sa Dios, magpagiya sa Balaang Espiritu sa pagtuon sa Iyang Pulong (Juan 16:13).
- ❖ Dugang pa, kinahanglan "andam kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana sa hinungdan sa paglaom nga anaa kanato" (1 Ped. 3:15).
- ❖ Ang pagtuon sa Biblia sumala sa hilisgutan mag-andam kanato sa pagpaambit sa mensahe ngadto sa uban, pinaagi sa paghatag og pagtuon sa Biblia o pagwali sa Pulong.
- ❖ Kinahanglan usab magmapainubsanon kita aron makakat-on gikan sa kahibalo sa uban mahitungod sa Biblia.
- ❖ Bisan wala nato mahibaloi ang tibuok sulod, nahibalo kita nga gitudloan ni Jesus ang duha ka tawo bahin sa Iyang buluhaton isip Mesiyas, gamit ang nagkalainlaing teksto sa Biblia (Luc. 24:25–27).

DUGANG: PAGHUBAD SA MGA SINULAT NI ELLEN G. WHITE

Sa pagtuon sa mga sinulat ni Ellen G. White, sundon nato ang samang mga giya nga gigamit sa pagtuon sa Biblia.

Ang mga pahayag sama sa "Panubagon ang salaping gigasto sa mga bisikleta" (TM 398) kinahanglang sabton sumala sa kasaysayan niini (sa 1890, ang bili sa bisikleta katumbas sa pipila ka bulan nga suweldo).

Ang paggamit sa mga parapo nga gilain sa konteksto mahimong magpasulti kang Ellen sa wala niya tuyoa, o gamiton sa pagdepensa sa doktrina nga supak sa iyang gituohan ug gitudlo.

Sa dili pa mohimo og konklusyon, tun-an nato ang tanan niyang gitudlo bahin sa hilisgutan, dili lamang ang pipila ka kinutlo.

Pangutan-a usab: Siya ba gayod ang nagsulat sa gisulti kanako? Siguroha kanunay nga tinuod ug tukma ang kinutlo (gamita ang opisyal nga website https://egwwritings.org/).